

Algemene Beschouwingen

Begroting 2019

Gemeente Hellendoorn

**Lokaal
Hellendoorn**

Lokaal Leefbaar met Lef!

Inleiding

De aangeboden programmabegroting laat het bestaande beleid (voorlopig) in tact, maar is volgens Lokaal Hellendoorn niet toekomstbestendig.

Wij waarderen de accenten in de begroting voor de economische agenda, woningbouw, ook voor de kernen, duurzaamheid, het oplossen van bureaucratie in de zorg, de aandacht voor preventie, het armoedebeleid en de eigen regie en verantwoordelijkheid van inwoners, en de trends en ontwikkelingen, die meegenomen zijn.

De tekorten die ontstaan doordat de rijksoverheid meer beleid uit laat voeren door gemeenten maar daarvoor onvoldoende financiële middelen beschikbaar stelt, heeft grote financiële gevolgen. Als Lokaal Hellendoorn zijn wij van mening dat we lokaal –samen met onze inwoners- het beste kunnen bepalen, hoe we het sociaal en ruimtelijk domein in kunnen richten, maar het rijk de verantwoordelijkheid heeft *boter bij de vis* te doen.

Met name het voorstel van het college de reserve Sociaal Domein op te heffen, baart ons grote zorgen. We hebben een zorgplicht voor onze inwoners en lokaal (regionaal)beleid hoe we die zorgplicht gestalte geven en uitvoeren. Nu al zijn er flinke tekorten en moeten we de reserve Sociaal Domein aanspreken, waardoor deze naar verwachting in 2020 leeg is. Ondanks een flinke inzet, de zorg beter te effectueren en de kosten proberen te beperken, zal een reserve noodzakelijk blijven.

Lokaal Hellendoorn is van mening dat onze gemeente en de gemeenteraad zélf verantwoordelijk is voor het financiële huishoudboekje. Het is een brevet van onvermogen, dat wij de provincie moeten vragen ons te helpen de financiën meerjarig op orde te krijgen.

Zorgen baren ons ook het oplossen van de in het verleden gemaakte schulden en de risico's, die aangegeven worden in deze begroting. Spijtig dat het college pas na deze begroting komt met een voorstel over de concrete aanpak van onze schuldenpositie.

Om eigen verantwoordelijkheid te nemen moeten we besparen in de uitgaven.

Wij zijn van mening dat we kunnen besparen op de implementatie van de omgevingswet, door deze op een andere wijze aan te pakken. Niet in het gemeentehuis hier vorm aan te geven met ambtenaren en adviseurs, maar te beginnen in de wijken en dorpen met het maken van (een soort) integrale wijk- en dorpsplannen te maken, waarbij participatie en leefbaarheid uitgangspunt zijn. Deze plannen kunnen per wijk of dorp verschillen. Na een juridische (op basis van de omgevingswet) en praktisch toetsing kan de gemeenteraad besluiten over de omgevingsvisie per wijk en dorp.

Loslaten en vertrouwen op onze inwoners zal beleid en uitvoering beter en goedkoper maken en bijdragen aan de leefbaarheid in onze gemeente.

Daarvoor is lokaal lef nodig.

Lokaal Hellendoorn is van mening dat we als gemeente onze verantwoordelijkheid moeten nemen en er ook meerjarig sprake moet zijn van een dekkende begroting.

Dit kan als we kosten besparen op de volgende zaken of door het nemen van maatregelen.

- Implementatie van de omgevingswet door een andere, betere goedkopere aanpak
- Minder geld uit te geven aan regionale samenwerking in Twente. O.A. Samen 14, Agenda voor Twente en Twentse Sportvisie
- Ambities eerst (bv bij de Paarse Poort) beoordelen op nut en noodzaak
- Financiële risico's beter voor het voetlicht te brengen. Keuzes maken deze te beperken, diensten uit te besteden of (bewust) het risico accepteren
- Inkoop en aanbestedingsbeleid meer lokaal. Bovenlokale aanbesteding in kader de WMO kosten nu onnodig veel geld.
- Cultuur uitgaven niet te verhogen. Is tegen de afspraak met de gemeenteraad.
- Het aantal ambtenaren en het opleidingsbudget niet te verhogen, nut en noodzaak zijn onvoldoende inzichtelijk. De organisatiekosten idem.
- Kritischer te zijn bij het vervangen van materieel, niet op basis afschrijvingstermijn maar op basis van noodzaak.
- Te onderzoeken of we meer van ons aandelenpakket te gelde kunnen maken
- Een ander *Smart* vergunningenbeleid (achteraf toetsen), daardoor is minder ambtenarencapaciteit nodig

Regeren is vooruitzien

Samen met inwoners kan het beter en goedkoper, Bottom-up,

Begroot samen met inwoners via een burgerbegroting

Programma 1

Lokale economie

De afgelopen jaren is er aandacht geweest voor de lokale economie. Een bruisende lokale economie draagt bij toename werkgelegenheid en een levendig centrum. Het gaat daarmee niet alleen om geld, maar ook sociale aspecten. Het is goed om te zien dat het belang van een sterke lokale economie onder ogen wordt gezien. Uiteraard moet het beleid ook leiden tot daadwerkelijk actie. Er is al aangegeven dat er werk wordt gemaakt van een gewijzigd aanbestedingsbeleid. Lokaal Hellendoorn ziet graag dat bij herschrijving van dat beleid aandacht is voor lokale ondernemers: wat lokaal kan, ook laten uitvoeren door lokale ondernemers. Eventueel door grotere opdrachten op te knippen. Ook wordt er actie ondernomen om de samenwerking met het lokale bedrijfsleven te intensiveren. Lokaal Hellendoorn heeft er vertrouwen in dat de daad bij het woord wordt gevoegd. Dat sluit namelijk aan bij de uitgesproken ambities.

Stimuleringsagenda Sallandse Heuvelrug

Vanaf 2016 wordt er gewerkt met een Stimuleringsagenda voor de gebieden van o.a. Het Nationaal Park, de Regge en het Reggedal. Dit is goed om meer toeristen naar deze gebieden te trekken.

Vorig jaar hebben we kunnen lezen dat de Gemeente Rijssen-Holten een grote campagne heeft gevoerd met de titel "Holterberg terug op de kaart". Sindsdien staat er langs veel wegen bewegwijzeringen met de naam Holterberg. Waarom gaan wij onze "heuvels" niet beter promoten. Wij kennen o.a.:

- de Hellendoornse Berg, met daarin o.a. landgoed De Uitkijk, het Avonturenpark en het Landalpark.
- de Nijverdalse Berg met boven op die berg het restaurant De Sallandse Berg, de Sterrenwacht, het Buitencentrum etc.
- Ook de Noetselerberg is bekend om het speelbos, de uitkijkpunten, camping etc.
- De Sprengenberg met de karakteristieke Palthetoren
- De Haarlerberg met schaapskudde en kamp Twilhaar
- Verder nog de Klinkenbelt, de Grote en Kleine Koningsbelten

Zo zijn er nog enkele heuvels meer. Zelfs straten in onze gemeente zijn hier naar vernoemd, zoals bv. De Hellendoornsebergweg, de Noetselerweg en de Noetselerbergweg. Ook zijn er restaurants vernoemd naar één van deze heuvels.

Sallandse Heuvelrug het land van de vele heuvels

Wij vragen u de mogelijkheid te onderzoeken om deze heuvels beter onder de aandacht te brengen, door bewegwijzering.

Langs fiets- en wandelpaden of langs de Toeristenweg zouden er bordjes met QR-codes kunnen worden geplaatst. Door het inscannen van deze QR-code zou men veel informatie kunnen krijgen over de gebieden en heuvels, hoogtes etc.

Ook vragen wij u de mogelijkheden te onderzoeken of ook kleinere bedrijven zich kunnen aansluiten bij de marketing advertising van de grotere bedrijven, ook wel *affinity advertising* genoemd. Een groot gebied in en rondom de Sallandse Heuvelrug, met de toeristische attracties, restaurants en overnachtingsmogelijkheden kan zo in gezamenlijkheid worden gepromoot (affinity marketing) en men helpt elkaar aan een breder publiek.

Nu de herinrichting van de Grotestraat haar voltooiing nadert is er een mooie verbinding ontstaan tussen Paarse Poort en de Regge. Wij vragen u, zijn er kansen om de Regge recreatief meer te benutten. Dit in de lijn Paarse poort, Nijverdal, Regge, en Wierdenseveen. Dit om toerisme nog meer te versterken en te laten verblijven in deze gebieden.

Daarnaast vinden wij dat er snel uitvoering moet worden gegeven aan de aangenomen motie *Openbaar toilet* in het centrum van Nijverdal, welke 24/7 open én rolstoeltoegankelijk is. In januari 2019 komen wij hier op terug.

SOWECO

In 2021 bestaat de GR-Soweco alleen nog uit SW-medewerkers, zo geeft u aan. Wij zijn van mening dat de gehele ontvlechting zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Let daarbij goed op de belangen van de doelgroep en de financiële afwikkeling!

Loopt de ontvlechting op schema, wordt 1-1-21 gehaald?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de verkoop van het vastgoed van Soweco?

Programma 2

Om de zorg op een kwalitatief goed niveau te houden is maatwerk, faciliteren van mantelzorgers en direct aansluiten bij de hulpvraag essentieel. Een goed preventief beleid zal kosten besparen in de professionele zorg. Daarvoor is het noodzakelijk dat er in elke wijk en dorp buurtvoorzieningen zijn die een breed aanbod aan diensten kunnen bieden en vrijwilligers, die respijtzorg en/of activiteiten verzorgen maximaal ondersteund worden. De uitvoering van dit beleid kan volgens Lokaal Hellendoorn verbeterd en geïntensiveerd worden. Meer diensten met o.a. laagdrempelige loketten, dichterbij de mensen en meer korte lijnen.

De zorg voor kinderen en jeugd in onze gemeente kan beter en efficiënter worden opgepakt. Preventie, snelle interventies en integrale (zoveel mogelijke) lokale aanpak, zal de zorg

verbeteren. Zorg passend bij de hulpvraag moet uitgangspunt zijn en blijven. Door goede monitoring en veelvuldige evaluaties kan snel worden bijgestuurd. Voorkomen moet worden dat de integrale werkwijze leidt tot overlegsituaties met teveel stakeholders.

Regelmatig communiceren allerlei gemeenten actief richting landelijk overheid dat er grote financiële tekorten zijn in Sociaal Domein. Hellendoorn vangt regelmatig bot als het gaat om meedelen in extra's die hiervoor beschikbaar komen. Zijn wij geen zgn. nadeelgemeente? Is de nood hier minder hoog, hebben we minder jongeren die een beroep doen op jeugdzorg etc.? Of is onze gemeente minder actief met een lobby richting Den Haag.

De zorg voor ouderen vraagt om specifieke aandacht voor ouderen en het ontwikkelen van beleid hiervoor. Regelmatig contact met de ouderenbonden en de WMO-raad is van groot belang. Onze gemeente ouderen-proof en dementievriendelijk maken is belangrijk. Dit vraagt inzet van alle inwoners en een regierol van de gemeente.

De aanpak van eenzaamheid is belangrijk. Hiervoor zijn door het rijk financiële middelen ter beschikking gesteld. Graag zien we een actieve houding van het college hier een beroep op te doen. Jammer dat het college pas in 2020 concreet met dit belangrijk maatschappelijk probleem aan de slag gaat.

De aanbesteding in de zorg kan beter, minder bureaucratisch en lokaler. Betrek en motiveer daarbij ook burgerinitiatieven, bijv. via Right to Challenge.

Ook horen we nog regelmatig dat WMO-voorzieningen meer en beter hergebruikt kunnen worden. Klopt dat college?

Rijksbezuinigingen in het Sociaal Domein moeten worden opgelost door het rijk. De mensen in onze gemeente, die zorg behoeven mogen daarvan niet de dupe worden.

Mensen zolang mogelijk zelfstandig te laten wonen, in eigen buurt of dorp, draagt bij aan het welzijn en de zelfredzaamheid van mensen. Daarom zullen we voorstellen, mede op verzoek van de Ouderenbonden, de *verzilveringsregeling* in het leven te roepen. Senioren krijgen daardoor meer financiële mogelijkheden hun huis levensloopbestendig en duurzaam aan te passen. De maatregel kan ook een extra impuls geven voor de lokale werkgelegenheid en vergroot onze levensloopbestendige en duurzame woningvoorraad.

Lokaal Hellendoorn wil pleiten voor het borgen van de bibliotheken in de kernen door te onderzoeken (daar waar nodig en mogelijk) deze te plaatsen in multifunctionele accommodaties, te verrijken met zorg/gemeente/info loketten, en meer te werken met vrijwilligers.

Programma 3

BLOS

In de Programmabegroting 2019 is in het kader van de BLOS het volgende doel opgenomen: 'Het versterken van de positie en vergroten van de zichtbaarheid van de BLOS'.

Als Lokaal Hellendoorn zijn we van mening dat we éérst terug moeten naar de vraag of de BLOS vandaag de dag wel de meest ideale organisatievorm heeft.

De BLOS is een niet-gekozen bestuursorgaan, waarvan de wethouder-sport en de beleidsambtenaar- sport, samen met een BLOS-lid het dagelijks bestuur vormen. De BLOS-leden kiezen nieuwe leden voor deze bestuurscommissie. De raad stelt 'slechts' de financiële middelen beschikbaar en heeft hier vervolgens géén invloed meer op. Lokaal Hellendoorn wil dit anders; wij willen de BLOS omvormen tot een orgaan, welke de raad en het college gevraagd en ongevraagd advies geven, waarna de raad het beleid vaststelt en het college hieraan uitvoering geeft.

Kunstgras

In de gemeente Hellendoorn kunnen kunstgrasvelden op dit moment alléén gerealiseerd worden bij aangetoonde nut en noodzaak van tekort aan veldcapaciteit. De veldcapaciteit wordt in het huidige gemeentelijke beleid beoordeeld aan de hand van de planningsnormen van NOC*NSF en de betreffende sportbond. Hierbij wordt de veldcapaciteit berekend aan de hand van het aantal teams in een bepaalde categorie. Deze systematiek wordt door Lokaal Hellendoorn als te beperkt ervaren en doet onvoldoende recht aan specifieke lokale situaties. Dit heeft Lokaal Hellendoorn doen besluiten om samen met de VVD en PvdA een motie in te dienen. Deze motie is met steun van D'66 aangenomen.

Als Lokaal Hellendoorn zijn we dan ook blij te lezen dat actie 3.09 'We doen onderzoek naar het toetsingsbeleid voor de aanleg van kunstgrasvelden' is opgenomen in de programmabegroting van 2019

Wij financieren richting Twente extra sport en bewegingsprogramma's terwijl de provincie veel financiële mogelijkheden biedt op dit terrein. Wij vinden dit overbodig.

Was- en kleedruimte

Als Lokaal Hellendoorn achten we het van belang om in gesprek te blijven met sportverenigingen over wensen en knelpunten.

Zo groeit bijvoorbeeld het damesvoetbal in onze gemeente. Daarvoor zijn specifieke faciliteiten nodig o.a. kleedkamers. Wij moeten voetbalclubs de mogelijkheid geven in eigen beheer kleedkamers te bouwen en meer zaken in eigen beheer uit te voeren als ze dat willen en ervoor zorgen dat de gemeente hierbij voldoende faciliteiten biedt.

Ravijn

U geeft aan de regie te nemen voor de invulling van de horecafunctie van het Ravijn. Bedoelt u daarmee dat u ook de exploitatie van die horecafunctie beheert? Wij zijn van mening dat dit niet een gemeentelijke taak is. Laat horeca aan 'de markt' over. Voorts geeft u aan dat de horeca-apparatuur in 2022 is afgeschreven. We kennen allemaal de gang van zaken rondom de exploitatie van deze horecafunctie en de frequentie van het gebruik. Wat ons betreft betekend *afgeschreven* in deze niet, *aan vervanging toe*. Dat is in onze ogen niet duurzaam, maar klinkt als kapitaalvernietiging. Kortom alleen investeren, wanneer dit strikt noodzakelijk is.

Cultuurvisie

Door ons participatieve cultuurbeleid zijn mooie initiatieven ontstaan. Wil de gemeente alles uitvoeren dan zullen er keuzes gemaakt moeten worden in het bestaande cultuurbeleid. Dit volgens afspraak bij start van de Cultuurvisie door inwoners.

Onderwijs

"De jeugd heeft de toekomst"; een waarheid als een koe. Goed onderwijs en onderwijshuisvesting is daarbij onontbeerlijk. Vanaf 2019 gaat u samen met het schoolbestuur van Reggesteijn kijken naar een duurzame concentratie van onderwijs. De exacte locatie hiervoor is nog niet vastgesteld. Wat vrijwel zeker is dat de locatie Willem de Clerque weer in handen van de gemeente komt op termijn.

Wat zijn uw plannen met deze locatie.

Bij de ontwikkeling van 'nieuw' Reggesteyn bepleiten we een breed onderwijspakket in onze gemeente in overleg met ons lokale bedrijfsleven en de zorginstellingen

Programma 4.

N35

De Rijksweg N35 is een belangrijke verbindingsweg tussen Zwolle en Twente die door onze gemeente loopt. De huidige problematische situatie in onze gemeente en de prognoses voor de toekomst vragen om daadkrachtig handelen en het oplossen van de problematiek op korte en lange termijn. De prioriteit moet liggen bij het oplossen van knelpunten in het kader van verkeersveilige oversteken o.a. Haarle en bij Rendac en leefbaarheid aan de Oostkant. Een door Haarle voorgestelde oplossing voor het oversteken van schoolgaande kinderen bij de Meijerinksweg -Koersweg heeft onze voorkeur.

Een gerichte lobby richting rijksoverheid en provincie is noodzakelijk om plannen te bekostigen.

De al geraamde gemeentelijke bijdragen of garantstellingen moeten volgens Lokaal Hellendoorn beschikbaar blijven.

Draagvlak voor oplossingen bij aanwonenden, Plaatselijk Belang Haarle, Wijkverenigingen en andere direct belanghebbenden dient uitgangspunt te zijn.

Verdiepte aanleg Baron van sternbachlaan bijdrage 1 miljoen euro.

Tijdens de Raad van 13 maart 2018 is er een voorstel aangenomen voor een aanvullende bijdrage van 1 miljoen euro aan Rijkswaterstaat.

Dit voor een verdiepte aanleg van de Baron van Sternbachlaan bij de N35. Om daarmee de zienswijzen te ondersteunen én om tot een verbeterde situatie te komen. Een stimulans voor de leefbaarheid van dit gebied. Dit bedrag is aanwezig in de begroting. Wij gaan er vanuit dat de Raad de zeggenschap houdt over dit bedrag, wanneer procedures het doel niet bereiken. Graag uw antwoord.

Knipperlichtinstallatie bij “De Blenke”

Wij hebben geconstateerd dat er bij “De Blenke” een voetgangersoversteekplaats (Zebrapad) is gerealiseerd. Dit is een gedeelte van de toegezegde maatregelen. Ook zou hier een knipperlichtinstallatie worden geplaatst. Ondanks diverse toezeggingen “dat men er mee bezig is”, is het ons niet duidelijk hoe lang dit nog gaat duren. Er gaan zelfs uitspraken de ronde dat de weg over enige tijd nog moet worden aangepast en de wegbeheerder hierop wil wachten.

Wij hebben hierover enkele vragen:

- Binnen welk tijdsbestek kunt u ons toezeggen dat plaatsing van de knipperlichtinstallatie wordt gerealiseerd?
- Is er sprake van aanpassingen van de weg op deze plaats?

Sluipverkeer

Steeds vaker bereiken ons berichten over sluipverkeer in de wijk (oud) Noetsele. Inmiddels hebben wij dit zelf ook geconstateerd. Door filevorming tussen Nijverdalen en Wierden nemen veel automobilisten de sluiproute door deze wijk om vervolgens hun route via Smidsweg en Rijssensestraat richting Rijssen te vervolgen om daar richting A35 te gaan. Hierdoor ontstaat zelfs filevorming voor de rotondes op de Rijssensestraat. Wij vragen u dringend hier aandacht voor te hebben.

Oversteek Holterweg-Smidsweg-Molenweg

Door werkzaamheden aan de Grotestraat is de verkeersroute door Smidsweg, Molenweg en Constantijnstraat veel drukker geworden. Door het verkeerssluw maken van de Grotestraat zal hier in de toekomst ook geen verandering in komen. Oversteken met de fiets of als

voetganger is levensgevaarlijk. Ook moeten deze verkeersdeelnemers vaak erg lang wachten voordat ze over kunnen steken. Wij praten hier over de ontsluiting van een groot deel van de wijk Noetsele richting het centrum. Wanneer de tunnel dicht is, is oversteken al bijna helemaal niet meer mogelijk. Bent u op de hoogte van de ontstane situatie, en welke actie gaat u ondernemen hierop?

Wordt sluipverkeer nog voldoende gemonitoort, met daar op gerichte actie. Graag uw mening.

Openbare verlichting

Het vervangen van straatverlichting door LED verlichting is een goede en logische stap. Beter voor het milieu en de portemonnee.

Daar waar mogelijk wilt u lichtmasten weghalen en door dimmers toe te passen, de lichthinder verminderen. Ook daar zijn we het mee eens.

We pleiten er voor in overleg te treden met de Plaatselijk Belangen om te bezien of de openbare verlichting in het buitengebied voldoende is of meer moet worden. Het nog verder terugbrengen van de verlichting in het buitengebied is wat ons betreft niet aan de orde.

Op plekken waar het gaat om markering en/of begeleiding en lichtmasten niet nodig zijn, is toepassen van zogenaamde road studs een prima alternatief. Deze werken op lichtcellen en zijn niet milieubelastend in gebruik. Ze kunnen overal snel en zonder bekabeling in het wegdek geïnstalleerd worden. Wellicht een goede manier om gevaarlijke plekken in het buitengebied te markeren.

Ze geven immers geen lichthinder.

Programma 5.

Woningbouw

In een beroepszaak van omwonenden tegen woningbouwplannen van een ondernemer om op de Hoek Molenweg-Smidsweg 14 woningen te realiseren, heeft op 3 oktober 2018 de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State beslist dat hier geen woningbouw mocht plaatsvinden. Op het moment van deze uitspraak moesten er vele woningen worden wegbestemd, voordat de woningbouw op locatie Hoek Molenweg-Smidsweg toch zou kunnen worden gerealiseerd.

Wij hebben hierover een tweetal vragen:

- Heeft aanvrager recht op schadevergoeding nu zijn bouwplannen (in ieder geval voorlopig) niet door kunnen gaan door het niet tijdig wegbestemmen van woonlocaties?
- Woonafspraken provincie, kunt u concreter het deprogrammeren aangeven. De consequenties aangeven?

Woningbouw jongeren

In het dorp Hellendoorn is na de fusie tussen de Es en Blenkeschool, het terrein van de Blenkeschool weer eigendom van de gemeente. Liggen hier kansen voor woningen voor jongeren? Mogelijk is het gebouw te behouden en intern te verbouwen. Hier liggen misschien mogelijkheden zonder dat het woningbouwcapaciteit kost? Het zelfde zou kunnen gelden voor de brandweerkazerne in Hellendoorn? Graag uw mening.

Hondenbelasting

Tijdens een wijkschouw in Groot-Lochter werden wij door buurtbewoners gewezen op het aanzicht van de hondentoiletten. Overlast van stank en vervuiling door plasticzakjes. In andere wijken zien we het zelfde beeld. Maar ook de hondenpoep op plantsoenen, tussen bosschages en langs wegen, locaties waar het niet wenselijk is. Dit zien we gemeente breed. Er zal een ander besef in onze Hellendoornse samenleving moeten komen. De hondenbezitters moeten zélf hun verantwoordelijkheid nemen voor de hondenpoep van hun hond. In 147 gemeenten is de hondenbelasting afgeschaft, met daarbij de vertaalslag dat de burger zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen. Wij zullen hier met een voorstel komen.

Programma 6

AED

Vorig jaar november is een motie 'Iedere seconde telt' aangenomen. De motie heeft als doel zoveel mogelijk mensen gratis te laten deelnemen aan de basiscursus reanimatie AED. Hoever bent u met de uitvoering van deze motie?

Vergunningverlening

Lokaal Hellendoorn pleit voor een andere manier van vergunnen. Sneller, vriendelijker en beter passend bij de tijdsgeest. Op de manier waarop onze buurgemeente Raalte het doet bijvoorbeeld. Je weet wat de regels zijn, daar moet je je aan houden en achteraf wordt er getoetst. Dit werkt veel efficiënter, scheelt tijd en geld en is veel klantvriendelijker.

Lokaal Hellendoorn wil zich hard maken om een pilot, naar Raalte 's voorbeeld in Hellendoorn te bewerkstelligen.

Grondbeleid

Het valt Lokaal Hellendoorn op, dat de genomen voorzieningen op de gronden in voorraad, met name op het industrieterrein, jaarlijks groeien. Dat bevreedt ons; de afgelopen jaren is er een behoorlijke hoeveelheid grond verkocht, waardoor de totale hoeveelheid grond waar een voorziening voor getroffen dient te worden behoorlijk is geslonken en toch stijgen de voorzieningen. De economie is behoorlijk aangetrokken, we verkopen behoorlijke

hoeveelheden grond, We zouden dan ook mogen verwachten, dat de voorzieningen voor de resterende gronden naar beneden worden bijgesteld, maar het tegenovergestelde gebeurt.

Dat betekent dat of de resterende gronden waarschijnlijk nog verder onder de ooit verwachtte prijs verkocht zullen worden, of dat er voorgesorteerd wordt op een meevaller in die voorzieningen waarmee andere zaken gefinancierd kunnen worden.

Het lijkt Lokaal Hellendoorn in ieder geval een goede zaak om de voorzieningen reëel in te schatten, want meer geld reserveren voor minder grond in economisch betere tijden kunnen wij niet rijmen met elkaar.

Regio Twente

De gemeente Hellendoorn werkt op verschillende gebieden samen in regioverband. Samenwerking past ook bij het thema van ons verkiezingsprogramma:

Samen zijn we sterker, met elkaar!

Maar zoals ook het college het heeft verwoord, is samenwerking geen doel op zich. De bundeling van krachten moet ook voordelen hebben voor onze gemeente en haar inwoners. Het ligt voor de hand dat daaraan uitvoering wordt gegeven. Wij kennen onze inwoners en onze ondernemers. Wij weten dan ook wat zij voor elkaar kunnen betekenen. Er wordt veel gedaan in het samenwerkingsverband Regio Twente.

Lokaal Hellendoorn vindt het belangrijk, dat de gemeente Hellendoorn grip krijgt op de besluitvormingsprocessen. Samenwerken betekent namelijk naast het leveren van een financiële bijdrage, ook het uitoefenen van invloed.

Lokaal Hellendoorn heeft de indruk dat er onvoldoende oog is voor het laatste aspect. Daarom is het belangrijk om ons als raad mee te (blijven) nemen, niet pas als besluiten zijn genomen en onomkeerbaar zijn. Maar ook vooraf, zodat ook wij onze mening nog kunnen geven op de relevante onderwerpen. Tot slot mogen onze inwoners weten waaraan zij financieel bijdragen en wat daarvan de resultaten zijn. Mocht het resultaat voor onze gemeente lager zijn dan de financiële bijdrage, dan moeten we overwegen om op onderdelen niet mee te doen. Dat zou namelijk passen bij ombuigen: niet alleen het verhogen van belastingen, maar ook kijken waaraan we minder uitgeven. Ook de gemeente Hellendoorn heeft een verantwoordelijkheid ten opzichte van haar inwoners om het huishoudboekje op orde te krijgen.

Duurzaamheid

We zijn druk om onze doelen te halen, energie neutraal, over windmolenparken met molens van 235 meter hoog. Maar we vergeten de gedragsverandering, die we de laatste decennia

hebben doorgemaakt. We zijn verslaaft gemaakt en geraakt aan elektriciteit. Hoe gaan we dit tij keren?

We moeten veel bewuster omgaan met energie. Volgens ons begint verduurzamen -en zal ook altijd zo blijven- met het nemen van energiebesparende maatregelen. In onze gemeente zijn veel particulier (veelal oudere) woningen, waar nog een enorme slag te slaan is, in isolerende maatregelen.

Bovendien energie wat niet gebruikt of verspild wordt hoeft niet (alternatief) te worden opgewekt.

In de gemeente Hellendoorn zien we dit als belangrijke doelstelling. Wat ons betreft kijken we op grote schaal binnen de gemeente naar mogelijkheden waar we maximaal kunnen profiteren van alle facetten. Van ontwikkelingskosten besparend tot en met het participeren van onze inwoners en ondernemers, in onze duurzaamheidsvisie. Samen kan er veel worden bereikt en samen mag je er dan ook profijt van hebben. Investeerders mogen winst maken, maar inwoners dienen hierin ook mee te profiteren.

Maximaal draagvlak is voor Lokaal Hellendoorn belangrijk. Wij waarderen burgerinitiatieven, die actief zijn op het terrein van duurzaamheid, evenals dorpen die zelfvoorzienend willen worden. Het oprichten van coöperaties, waardoor inwoners van een dorp zelf de regie en zeggenschap hebben ondersteunen wij.

Voor ons een heel belangrijk punt waar nauwelijks op is ingegaan: namelijk de visualisering van de warmtelekken in onze totale gemeente. Door van de inwoners, ook ongevraagd, zichtbaar te maken hoe of hun woning geïsoleerd is. Dat kan volgens ons alleen met een Drone, die van onze gemeente een thermische weergave geeft van alle warmtelekken. De ervaring bij andere plaatsen leert, dat dit een BOOST geeft aan bewoners om in actie te komen. De kosten voor zo'n thermische weergave ligt tussen de €25.000 en €30.000. Wij willen vaart maken en duurzaamheid aanpakken, dan moeten we ook de middelen willen gebruiken die daarvoor nodig zijn. Bovendien, aan de hand van het verstrekken van het resultaat, in gesprek komen met de mensen. Naar onze mening is de kans vele malen groter dat burgers investeren in het verduurzamen van hun woning. Wij zullen met een voorstel komen.

Met de armen over elkaar wachten tot de telefoon gaat, vinden we dan ook geen optie.

Welke concrete plannen heeft u om mensen en bedrijven hier bewust van te maken?

Duurzame energie-opwekkers moeten naar onze mening geplaatst worden op de plekken waar de stroom verbruikt wordt. Dit bespaart veel geld aan transportleidingen, naar de diverse elektrastations.

Als Lokaal Hellendoorn denken hierbij niet aan deze grote windmolens. Met de huidige stand van de techniek zijn er nog heel veel andere mogelijkheden van opwekken van duurzame energie. Ideeën voor ontwikkelingen voor windenergie, onder meer; windversnellers en windwokkels zijn goed in combinatie te gebruiken. Zet deze windturbines in, sámen met zonnepanelen en zonneboilers. Zo zorgen zij ervoor dat er dag en nacht energie wordt geleverd. Door verbruik af te stemmen op de beschikbaarheid van vermogen, kan het hele gebouw functioneren.

Zoals we nu ook weer aangeven, beseffen wij als geen ander het nut en de noodzaak van het verduurzamen van onze gemeente. Met het realiseren van de voorgestelde doelen zouden we dan ook graag de helpende hand willen bieden, op een wijze die onze inwoners en bedrijven helpt én begeleid bij het verduurzamen.

Heel veel energie steken in windmolens, die nauwelijks rendement hebben in onze gemeente en draaien op subsidies, is in onze ogen niet voldoende. Bovendien is hier weinig draagvlak voor bij onze inwoners, wat we ons wel voor kunnen voorstellen wat betreft leefbaarheid.

Wij danken een ieder, voor de inzet bij de totstandkoming van deze begroting!

Hellendoorn, 3 november 2018.

Namens Lokaal Hellendoorn,
Thea ten Have, Jan Veneman, Frans Runneboom, Matthijs Knobben, Hetty Ligtenberg,
Henri Geugies, Annemarie Dubbink, Gerard ter Horst en de steunfractie-leden.